

Rapportage marktconsultatie Oevertraject 20

Algemeen:

Op 7 maart 2018 heeft Provincie Noord-Holland (PNH) via www.TenderNed.nl een aankondiging geplaatst voor een te houden marktconsultatie voor het project Oevertraject 20. De marktconsultatie heeft plaats gevonden in twee rondes: eerst een schriftelijke ronde d.m.v. een bij de publicatie toegevoegde vragenlijst, gevolgd door een mondelinge ronde, indien een verduidelijking op de antwoorden gewenst was. Er zijn totaal zeven marktpartijen (of combinaties van partijen) geweest die deze vragenlijst hebben beantwoord. PNH heeft drie partijen uitgenodigd voor een individueel en verdiepend gesprek en één partij telefonisch gesproken. De ingevulde vragenlijst is uitgangspunt geweest voor het gesprek.

Deze rapportage bevat een geanonimiseerde samenvatting op hoofdlijnen van de algemene reacties op de vragen en diverse onderwerpen van de marktconsultatie. Ook is hierin aanvullende informatie opgenomen die door PNH tijdens een gesprek met een marktpartij is verstrekt.

Aanvullende informatie vanuit de provincie Noord-Holland

Tijdens de gesprekken is aangegeven dat de staat van het uitkomend materiaal (hout) over het algemeen op deze vaarwegen zeer slecht is en hergebruik van uitkomend materiaal binnen het project dus geen reële optie is.

Andere bijzonderheid is dat de watergang naast een waterkering ligt (beide zijden).

Tevens zijn partijen geïnformeerd over de ruwe planning van de aanbesteding: een voorselectie (als die plaatsvindt) voor de bouwvak en de inschrijvingsfase erna.

Vragen in relatie tot uitvoering

1) Ziet u mogelijkheden om oeververbeteringen duurzamer te krijgen? Zo ja, welke mogelijkheden ziet u?

Er worden veel mogelijkheden genoemd. Alle partijen noemen hergebruik van materialen. Dit wordt in bijna alle reacties genoemd. Daarnaast wordt ook genoemd: meer gebruik van duurzame materialen (bv. bagger als bouwstof), cementloos beton, gebruik van natuurlijke en natuurlijk afbreekbare materialen, gemodificeerde houtsoorten of Europees Naaldhout i.p.v. FSC hout, gebruik van B-keus materialen en natuurvriendelijke oevers. Een andere mogelijkheid wordt gezien in het gebruik van duurzame machines, optimalisatie van het ontwerp en sturen op CO2 reductie.

2) Eén van de mogelijkheden om duurzaam om te gaan met materialen is modulair bouwen. Hoe verhoudt modulair bouwen zich volgens u tot besparing van grondstoffen en hergebruik van materialen (in delen vervangbaar, delen herbruikbaar, mogelijkheid verschillende materialen, toekomstige verandering in hoogte)?

De meningen zijn verdeeld. De ene partij meent dat er nu al modulair wordt gebouwd, diverse onderdelen zijn vervangbaar en herbruikbaar. Een andere partij meent dat modulair bouwen ten koste gaat van de kracht van de oeverconstructie, wat extra hulpconstructies en dus extra materiaal met zich mee brengt. Ook de beschikbare ruimte bij de oevers kan een probleem opleveren t.a.v. modulair bouwen.

Modulair bouwen wordt gezien als relatief nieuw wat de vraag oproept of dit voldoet aan de gestelde eisen. Men ziet ook mogelijke nadelen en is er niet van overtuigd dat dit dé oplossing is. Mogelijk kan er deels gebruik worden gemaakt van modulair bouwen.

Er moet rekening worden gehouden met dimensionering per risicoklasse, en men moet de juiste keuze in verbindingen maken.

3) Hoe staat u tegenover de wens van de provincie Noord-Holland om invulling te geven aan de duurzaamheidsambities met de beperking van een vastgesteld projectbudget en vastgestelde (krappe) realisatietermijn?

Een krap budget en een korte realisatietermijn werken beperkend op de duurzaamheidsdoelstelling. Duurzaamheidsdoelstellingen moeten in combinatie met gestelde randvoorwaarden worden getoetst aan praktische haalbaarheid. De vraag wordt gesteld wat leidend is binnen het project: duurzaamheid, of budget, dat bepaalt mede in hoeverre de duurzaamheidsdoelen kunnen worden gehaald. Met voldoende ruimte (en tijd) voor duurzame toepassingen kan er zelfs een besparing worden gerealiseerd. Ook wordt opgemerkt dat met name de lange termijn ambities van de provincie (en andere opdrachtgevers) bepalend zijn of partijen willen investeren in duurzame oplossingen.

Alle partijen geven aan te weinig informatie te hebben om een goed antwoord te kunnen geven. Als het projectbudget en de realisatietermijn beperkend werken zal er naar verwachting uiteindelijk gekozen worden voor een standaard oplossing.

4) Welke manieren om duurzaamheid te meten, zoals b.v. Dubocalc, ladder van Lansink, zijn volgens u voor dit project geschikt?

Door de meeste partijen wordt Dubocalc als meest geschikt en meest geaccepteerd in de markt genoemd, met als opmerking dat de spelregels voor het gebruik duidelijk en smart omschreven moeten zijn. Nadeel is wel dat de database nog maar matig gevuld is, dus de mogelijkheid om

met eigen getallen te komen zou toegevoegde waarde hebben, waarbij het nadeel dat een precieze berekening tot een slechtere score dan Dubocalc leidt zou moeten worden gecompenseerd. Sommigen spreken een voorkeur uit voor Dubomat. Het raadplegen van LCA studies t.a.v. materiaalkeuze bij repeterend werk wordt genoemd. Project specifieke uitstootprognoses en optimalisaties kunnen afdoende worden ingevuld door de standaard CO2 emissietabellen te combineren met calculatie, werkbegroting en kostenbewaking. Opgemerkt wordt dat bij het gebruik van de diverse methodes de opdrachtgever over voldoende kennis moet beschikken om de discussie over ingevulde waardes aan te kunnen gaan.

Meerder partijen geven de voorkeur aan een duurzaamheidsbeschrijving eventueel onderbouwd met een rekenkundige onderbouwing als EMVI criterium i.p.v. een systeem waarbij louter getallen moeten worden ingevuld.

5) Hoe staat u tegenover een bonus-malus regeling voor het al dan niet behalen van de door aanbesteder voorgeschreven of door inschrijver aangeboden duurzaamheidsdoelstellingen?

Een bonus is een stimulans om beloofde of opgelegde doelstellingen prioriteit te geven en te halen. De richtlijnen moeten helder en realistisch zijn, de doelstellingen goed meetbaar en ondubbelzinnig. Er moet wel een goede balans zijn tussen een eventueel plafondbedrag, (duurzaamheids)doelstellingen en EMVI criteria op dat gebied.

Eén partij vindt dat een bonus malus regeling alleen toepasbaar is op tijd en transportbewegingen dan wel afstand. De rest is niet goed meetbaar.

6) Hoe vindt u dat provincie Noord-Holland moet omgaan met de aantoningsplicht t.a.v. duurzame (innovatieve) oplossingen en toepassingen:

a) In de aanbestedingsfase

Dit moet aanbesteder alleen vragen indien dit redelijkerwijs te verlangen is. Dus geen LCA of andere uitgebreide rapportages en onderzoeken in de aanbestedingsfase verlangen. Een verklaring kan wellicht volstaan. De gekozen oplossing gezamenlijk doorlopen na gunning en contractueel goed vastleggen naar elkaar. Het is belangrijk dat de beloftes van de inschrijving goed worden doorvertaald naar het V&V dossier en dat hier ook aandacht voor is in de voorbereidingsfase. Hierbij dient de aanbieder met gekozen producten met bijbehorende leveranciers vast te staan. Het is de grondslag voor de aanbieder en hierop is het werk gegund aan de aannemer.

In de aanbestedingsfase is het heel lastig om de kwaliteit/duurzaamheid van innovatieve ideeën en producten aan te tonen. Vaak heeft het product/idee zich nog niet bewezen, is het nog minimaal getest en er zijn nog geen CE-keuringen van. Een mogelijkheid zou het gebruik van MKI-berekeningen kunnen zijn.

b) In de realisatiefase

Berekening van de gerealiseerde MKI-waarde, inclusief bewijslast, waaronder LCA berekeningen (let op, dit brengt extra kosten met zich mee). Het inschakelen van kennisinstellingen zou een middel kunnen zijn om de aantoning van innovatieve oplossingen tijdens de realisatie te objectiveren. In deze fase dient wel de aantoningsplicht te worden verlangd, al dan niet met bonus / malusregeling.

7) Oeverbeschoeiingen vergaan met name in het gedeelte dat in contact komt met zuurstof (boven, op en net onder de waterlijn). Hoe staat u tegenover het voorschrijven van een kering bestaande uit twee (bij voorkeur demontabele) delen. 1 deel tot waterbodem en 1 deel daarboven op tot waterlijn:

a) Is dit (technisch) mogelijk, zijn er al bestaande constructies/oplossingen, en zo ja welke?

Hier worden verschillende opties genoemd, echter geen demontabele (behoudens blokken).

b) Zijn er koppelingen die we zouden kunnen gaan voorschrijven?

Er zijn geen bestaande koppelingen voor deze toepassing, deze zijn wel te bedenken.

Rondom de waterlijn is het echter de vraag of deze koppeling gedurende de levensduur nog functioneel te houden is.

c) Wat zijn de voordelen en wat zijn de nadelen hiervan?

- Genoemde nadelen: Niet alle oplossingen zijn in het veld te realiseren, niet op alle oplossingen is de volledige sterkte te garanderen, sommige oplossingen nemen veel ruimtebeslag of kunnen in ruimere mate conflicteren met ondergrondse infra.
- Genoemde voordelen: Hergebruik mogelijk van bestaande materialen, sommige technologieën zijn al bewezen (gecertificeerd), langere levensduur mogelijk.

d) Zijn de bestaande oplossingen inde praktijk werkbaar en waarom wel of waarom niet?

- Alle voorgestelde oplossingen zijn in de praktijk werkbaar echter dient te worden bekeken welke oplossing het meest past binnen de eisen van de opdrachtgever en mogelijke beperkingen van de situatie ter plaatse.

e) Is de kwaliteit van bestaande constructies/oplossingen aantoonbaar en zo ja hoe?

- Zowel de kwaliteit t.a.v. levensduur alsmede de stabiliteit is meestal aantoonbaar. Voor sommige oplossingen is dit d.m.v. certificaten, voor andere oplossingen zijn onderzoeksrapportages beschikbaar of referentie projecten.

8) Hoe denkt u over het voorschrijven van een materialenpaspoort voor oevervoorzieningen?

De meningen zijn verdeeld. De ene partij vindt dat een goede revisietekening en beschrijving afdoende zullen zijn als er weinig of geen verholten materialen zullen worden toegepast. Of vindt een nadeel dat de vrijheid bij de inschrijver weg is als het gaat om het bedenken van een alternatieve oplossing.

De ander vindt het juist positief en zegt: bij een aanbesteding van een UAV-GC contract wint vaak de inschrijver met een zo minimaal mogelijk ontwerp. Door het voorschrijven van een materialenpaspoort is het uitgangspunt voor alle inschrijvers gelijk. Het biedt zowel opdrachtgever als opdrachtnemer vooraf duidelijkheid over wat er toegepast (gaat) worden. De eigenschappen en duurzaamheidsspecificaties moeten er wel in staan en het is belangrijk om aan het materialenpaspoort minimale eisen te stellen m.b.t. de informatievoorziening, zodat het niet alleen een lijst met grondstoffen is. Uit de antwoorden blijkt dat er onduidelijkheid bestaat over het doel en de inhoud van het instrument materialenpaspoort. Dit vereist een duidelijke omschrijving bij eventuele toepassing.

Over het algemeen vinden de partijen dat een materialenpaspoort een goed inzicht kan geven in de circulariteit van het project en zorgt voor kennisborging op de langere termijn, echter zijn nog niet alle partijen bekend met de doelstelling van een materialenpaspoort en dus is een goede omschrijving is belangrijk

Vragen in relatie tot een aanbesteding

- 9) **Op welke onderdelen bij oeververbetering projecten kunnen partijen volgens u onderscheidend zijn op het gebied van duurzaamheid? Geeft u hierbij de voorkeur aan het opnemen van deze onderdelen in een aanbestedingsleidraad als:**
- a) **selectiecriteria?**
De meeste partijen zijn geen voorstander van voorselectie en zijn van mening dat de markt zichzelf wel selecteert. Bovendien kun je zo (MKB) bedrijven uitsluiten die nog geen ervaring op dit gebied hebben maar wel een goede oplossing aan kunnen bieden. Als er dan toch selectiecriteria zullen worden toegepast noemt men referentieprojecten t.a.v. de toepassing van duurzame materialen en oplossingen, CO2 prestatieladder, milieucertificaten en ervaring met groot onderhoud. Projectcertificatie wordt afgeraden.
- b) **EMVI-criteria?**
Ja, want dat kan maatwerk opleveren. Doe dit dan wel met objectieve en meetbare criteria. Voorbeelden van voorgestelde EMVI criteria: hoe wordt duurzaamheid ingevuld met de gekozen oplossing, wat is de mate van compensatie, mate van innovatie, duurzaamheidsvisie, CO2 uitstoot tijdens aanleg en tijdens beheer en onderhoud, visie op levenskwaliteit van de oevers en de mate van duurzaamheid in de bedrijfsprocessen van de opdrachtnemer.
- c) **beide?**
De meeste partijen verwijzen naar de hierboven gegeven antwoorden of geven aan dat men liever duurzaamheid opgenomen ziet in de EMVI-criteria dan in de selectiecriteria.
- 10) **De provincie wil als aanbesteder gestelde duurzaamheidscriteria op een objectieve en transparante wijze beoordelen. Op welke wijze kan de provincie dit volgens u doen?**
- a) **Hoe moet de provincie volgens u de beoordeling doen?**
BKPV, waarbij de toetsingskaders transparant zijn en kunnen worden omgezet naar harde cijfers. Tijdsduur, hinder, risico's en duurzaamheid kunnen kwalitatieve criteria zijn, maar een uitvraag met MKI-waarden wordt ook gezien als een controleerbare en objectieve methode. Beoordeel bij duurzaamheid op bv. transportbewegingen, CO2 uitstoot, hergebruik van materialen en levensduur.
- b) **Waarop moet een beoordeling systematiek worden geënt om een eerlijke vergelijking te borgen?**
Men is bang voor concurrenten die strategisch inschrijven. Dubocalc wordt gezien als een voor te schrijven berekeningsmethodiek die objectief onderbouwd is, maar wel beperkt gevuld. Ook beoordelen op MKI waarden wordt als mogelijkheid genoemd. Opdrachtgever kan ook een aantal mogelijke technische oplossingen voorschrijven waar de inschrijver punten op kan scoren in combinatie met een plan van aanpak voor de overige aspecten. Als beoordelingsaspecten worden o.a. genoemd: emissie van zowel te verwerken materialen als realisatie, directe investeringen, onderhoudskosten en levensduur.
- c) **Wat is volgens u een eerlijk afwegingskader?**
Door middel van vooraf opgestelde formules een waarde toekennen aan de beoordelingscriteria. BKPV, Dubocalc en MKI waarden worden genoemd, evenals 60% prijs en 40% kwaliteit als wegingsfactor. Ook wordt een cijfermatige beoordeling voorgesteld met fictieve bijtelling en aftrek.

11) Hoe kijkt u aan tegen de gekozen contractvorm: een Geïntegreerd (Design en Construct) Contract.

Als de opdrachtgever de oplossingsrichting vrij laat is een geïntegreerd contract de beste contractvorm. Dit kan leiden tot innovatieve oplossingen die verrassend kunnen zijn voor de opdrachtgever. Functioneel uitvragen is gewenst. Er bestaat echter een risico dat de ontworpen constructie niet voldoet aan de verwachting van de opdrachtgever.

Er wordt aangegeven dat het wenselijk is dat zowel opdrachtgever als opdrachtnemer de gekozen oplossing in een concretiseringsfase vóór gunning toetsen op voldoen aan de gestelde eisen om discussie na gunning te voorkomen en een goede samenwerking te bevorderen.

Er wordt door één partij opgemerkt dat er tijdens de aanbestedingsfase veel inspanning wordt vereist t.b.v. het ontwerp en dat preselectie en een ontwerpvergoeding daarom wenselijk zijn.

Als de opdrachtgever een bepaalde oplossingsrichting wenst is een RAW bestek in combinatie met een aanbesteding op basis van EMVI een betere oplossing.

12) Heeft dit werk volgens u voldoende omvang om invulling te geven aan een vergaande duurzaamheidsinspanning (meer dan de standaard duurzaamheidseisen)? Zo nee, waar ligt volgens u het omslagpunt?

Alle partijen denken dat het Werk voldoende omvang heeft. Men ziet mogelijkheden tot besparingen en reductie t.a.v. duurzaamheid en op het gebied van materiaalgebruik, ecologie en biodiversiteit zolang de eisen aan de levensduur niet te beperkend zijn.

13) hoeverre denkt u te kunnen bijdragen aan de duurzaamheidsambities zoals door de provincie Noord-Holland zijn gedefinieerd in het actieplan MVI?

In het actieplan MVI van de Provincie Noord Holland zijn zes MVI terreinen gedefinieerd op het gebied van duurzaamheidsambities. Deze zes terreinen zijn Klimaatbewust inkopen, Circulair inkopen, Biobased inkopen, Innovatiegericht inkopen, Internationale sociale voorwaarden en Social return.

Alle partijen hebben aangegeven hier een bijdrage aan te kunnen doen. De één meer gespecificeerd per terrein dan de ander. Sommige partijen geven er de voorkeur aan om dit een onderdeel te laten zijn van de EMVI criteria of eisen en benadrukken het belang van het hiervoor toereikend budget te hebben.

14) In hoeverre denkt u te kunnen bijdragen aan de projectdoelstelling zoals geformuleerd op het gebied van duurzaamheid: het werk aan de hand van de genoemde duurzaamheidsambities zo duurzaam mogelijk te ontwerpen en uit te voeren binnen meegegeven kaders zoals functionele eisen, een plafondbudget en een krap tijds kader.

Alle partijen denken een goede bijdrage te kunnen leveren, dit kan zijn m.b.t. hergebruik grondstoffen en zuinig omgaan met energie, waardoor tevens bespaard zou kunnen worden op de kosten. Extra inzet leveren bij tijdsdruk wordt genoemd maar ook kennis bijdragen op het gebied van bv. ecologie en biodiversiteit.

15) Heeft u nog vragen of opmerkingen die u naar aanleiding van deze marktconsultatie wilt delen met de provincie Noord-Holland?

Er wordt om meer projectinformatie gevraagd. De provincie moet voorkomen dat er een lappendeken aan oplossingen ontstaat, dit heeft geen positieve invloed op het beheer en onderhoud. Men heeft voorkeur voor een aanbestedingstraject waarbij de opdrachtgever

inschrijvende partijen vrij laat ten aanzien van het ontwerp. De voorkeur gaat uit naar het variabel formuleren van enkele kaders zodat mogelijk zeer milieubewuste constructief afdoende oplossingen kunnen worden aangeboden. Stel een goed gedefinieerde formule op waarin alle voor opdrachtgever belangrijke variabelen zoals levensduur, initiële uitgaven, onderhoudskosten en emissie zijn verwerkt.

16) Bent u bereid uw antwoorden in een gesprek nader toe te lichten? Zo ja, gaat uw voorkeur uit naar 5 of 6 april?

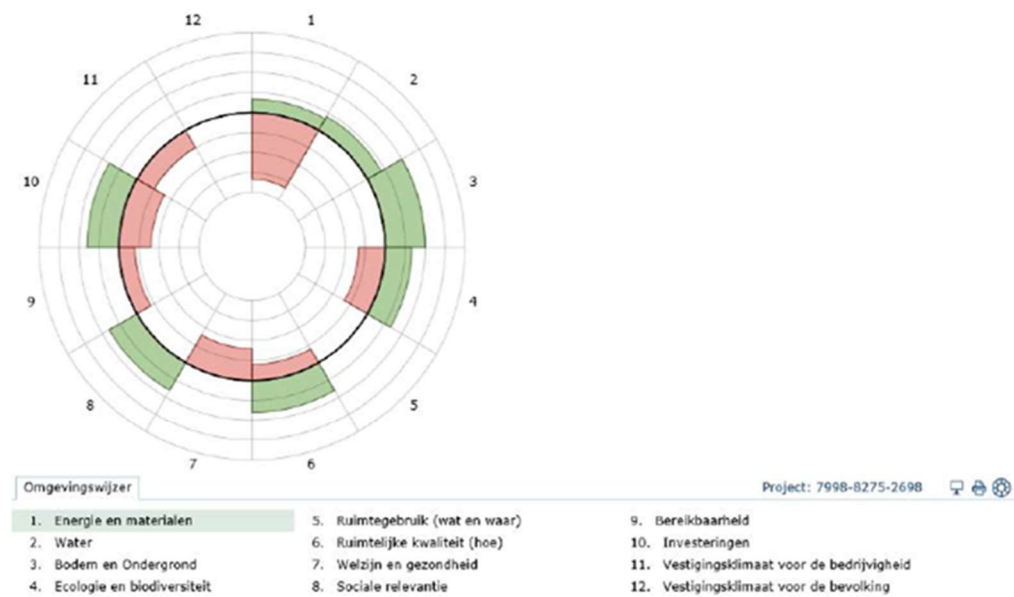
Alle partijen waren bereid de gegeven antwoorden in een gesprek toe te lichten en gaven hun voorkeur voor een datum aan.

Bijlage: ingevulde Omgevingswijzer en Ambitieweb Oevertraject 20

3 Stap 2 Verkennen van kansen

3.1 Omgevingswijzer

Voor het invullen van de vragen is, gezien de grote gelijkenis, gebruik gemaakt van de omgevingswijzer die is opgesteld voor oevertraject 15-19. Deze omgevingswijzer is gezamenlijk aangevuld en heeft geresulteerd in onderstaand diagram.

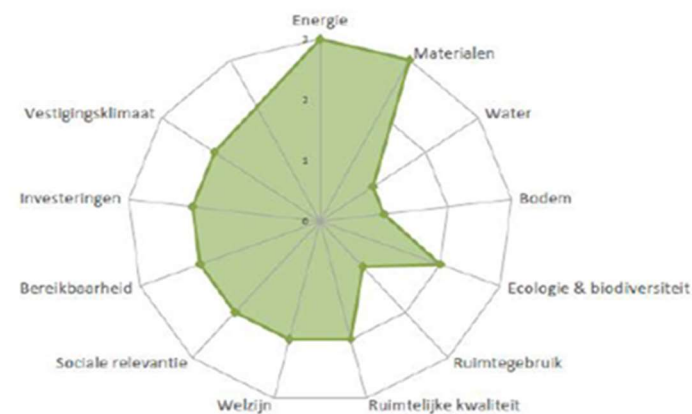

Figuur 3-1 Diagram Omgevingswijzer oevertraject 20

4 Stap 3 Vaststellen ambitie

4.1 Ambitieweb

Op basis van benoemde kansen uit de omgevingswijzer is de gezamenlijke ambitie per thema bepaald. De uitkomst is in onderstaande grafiek weergegeven.

Figuur 4-1 Diagram Ambitieweb oevertraject 20